

Lat Puol ke Ruac Kuoth kä Ko-rnith

"Kε wäär kel
cu Kuäär ni
Yecu ruac ke
Puol ke nyuuth
wëë i, ' /Cu
dual, duunde
yöö ruacni kä
/cu bit, ke yöö
taa keel ke ji.
Thile ram mi
bi ji moc riék,
ke yöö taa ke
ney ti nuan en
wic emé' "
(Lät 18:9, 10)

Ke k̄or wargakä min ce goar Ji Röm, wargakni tin ce goar Ji Ko-rinth e ken wargakni tin bär ni ken e loŋ kä wargakni tin ci Puol ke gor.

Waegakni daŋ rew tin ci kääŋ tēni kamdien ke juokni ti tot ke goarien ke ke. Reydien, jek k̄on copni ti dee lath lät ke kui ŋaani tin bëc bëëc tin tuok kamni nēeni tin la gaat ran.

Ke xöö dee ken kule cop loçdan e goaa, kee nhiam göre xöö dēe k̄on luot in goar ke ke k̄on ŋac.

Ciöt Puol

Jalē wädē kä Ko-rinth

Reek Ko-rinth

Ji Ko-rinth

Wargakni tin wä kä Ji Ko-rinth

CIÖT PUOL

“E yän Puol, jak mi /ci jāk raan, kā mi /ci bā kā raan, kā duunde yöö bēē kā Yecu Kritho kenē Kuoth in la Guaar in te nhial, min ci je jiec lith. —” (Gä-lēē-cia 1:1)

E matke wäl rew tin ci Yecu ke kuany, ci Bay-bol ruach ke kui jaakni ti kon cetke Ma-thay-äth (Lät 1:26), Bar-na-bäth (Lät 14:4), Je-meth kenē Puol (1 Ji Ko-rinth 15:7-9)

Puol e jääk idi?

E mek Yecu ke je (Gäl. 1:1)

Mëk ke je ney?

E tee ni jic man (Gäl. 1:15)

Coal ke je ney?

Rey duop wäde kā Da-math-keeth (Lät 22:6-7)

E Jääk kā ḡaani?

Kä Jur (Gäl. 2:9)

E tooke ni ke guath ee coalke je, tēk Puol keeliw ce je yiath kā Yecu. Laa cäre ke kui Yecu, laa ruace ke kui Yecu, ce Yecu Nyuak ke ney diaal.

Ke jen kuic emō, ni ke guaath ee nhiam mee cup ke je kā Ko-rinth, Yecu e jen la dār ruacde mō. (1 Ji Ko-rinth. 2:2).

JALE WÄDE KÄ KO-RINTH

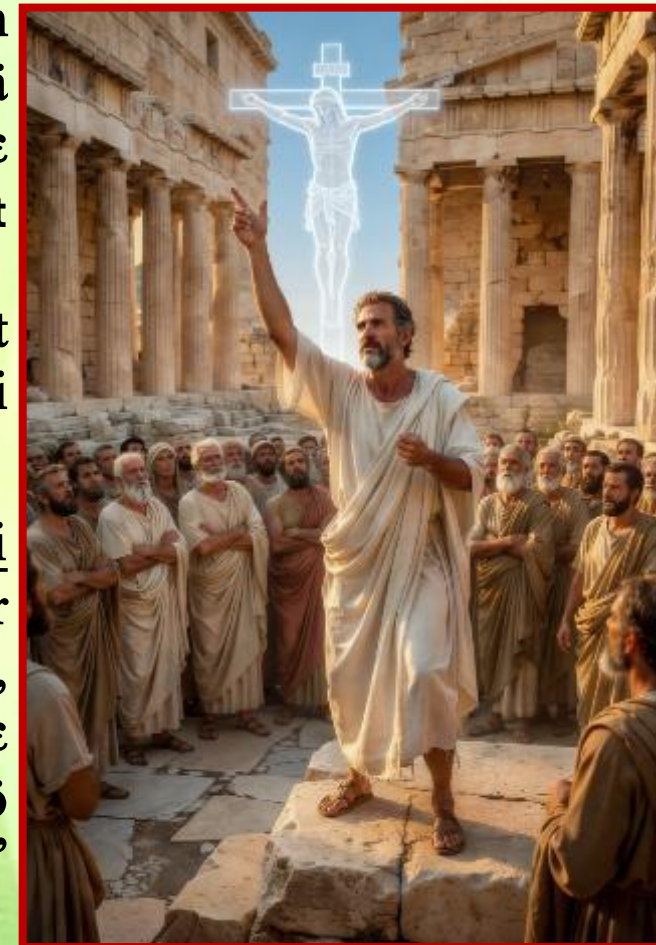
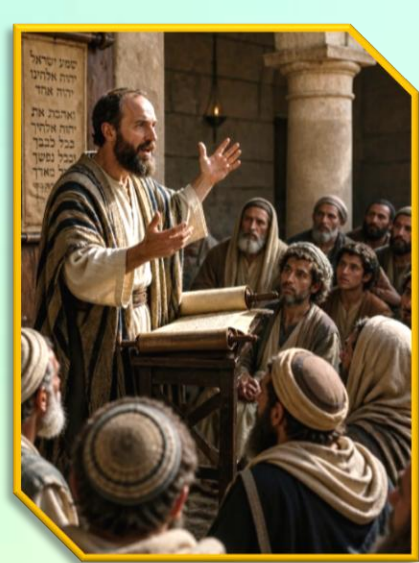
"Ke kor kä memε cu Puol A-then bany piny, kä cuε wä kä Ko-rinth" (Lät 18:1)

Rey jale min rewde ke kui latdä Ruac Kuoth, cua Puol Thien ε Yiëe in Goa in Rel ro ke yöö dere wä kä Yu-röp (Lät 16:6-10). En guaath emi cua je cu tuk kä Pi-li-pi (Lät 16:12, 38-39), kä The-tha-lo-ni-ka (Lät 17:1, 5, 9-10), amäni Bε-ria (Lät 17:13-14).

Kä A-then, ke kor kä mee ce Ji Juudh lat Ruach Kuoth guaath palä kene Jur guaath kökä, cua je col ke yöö be Ruac Kuoth wä lat kä A-ri-ᵛ-pa-gäth (Lät 17:16-21). Ke kor kä mee ce ruach ke luaj mi diit, ke ney ti tot kä rodien ke tee cu Yecu nãth (Lät 17:34).

Ke jiende kä A-then, cu Puol wä kä Ko-rinth kä cuε rōde mat keε A-kui-lä kene Pε-ri-thil-ä, tin cu ken wä lät keel ke yöö bi ken kemeni yiath piny. (Lät 18:1-3).

Cetke ciande, cuε Ruac Kuoth tok ke lät Ji Juudh guathni palä kä ke kore cuε wä lat Jur (Lät 18:4-8). Ke guath ee tee kä Ko-rinth, kene kor "jiethkä loaac" kä A-then, cu Puol ε car en yöö ce bi ruac ke pel ran, dunde yöö be lat ni "Yecu Kritho, min caa Puat Jiath" kä roa (1 Ji Ko-rinth 2:2).

RĚEK KO-RINTH

"ε̅ρ̅υ̅ς̅ τ̅ε̅ε̅κ̅ε̅ τ̅ι̅ ρ̅ω̅α̅λ̅κ̅ε̅ 'kuth'̅ κ̅ε̅ν̅ε̅ 'kuar'̅ τ̅ι̅ η̅υ̅α̅ν̅"

(1 Ji Ko-rinth 8:5b NIV)

Ko-rinth caa dāk ε Röm ke ruon 146 BC. Ke k̅o̅r̅ε̅, cu Ju-liuth The-thar buon n̅ε̅ni ti ci k̅o̅n ε decni k̅ε̅n̅ε̅ n̅ε̅y ti l̅o̅r̅ j̅a̅k̅ k̅ε̅ ruon 46 BC. Ke j̅o̅ak̅, cu r̅ε̅k̅ l̅o̅c̅ g̅u̅a̅th̅d̅ε̅ ε r̅o̅η̅ k̅ε̅ ruon 44 BC. Ke g̅u̅a̅th̅ ee guil Puol̅ε̅ k̅ε̅ j̅ε̅, c̅ε̅ ku thuj ε d̅a̅r̅ k̅ō̅k̅ā̅ mi te k̅ε̅ luot mi diit.

G̅o̅o̅y̅ Ko-rinth tee k̅ā̅ g̅u̅a̅th̅ in caa l̅a̅th̅ th̅in̅, r̅ε̅y̅ m̅u̅o̅n̅ Ko-rinth in r̅ō̅m̅ m̅u̅o̅n̅ d̅a̅η̅ r̅ε̅w̅ th̅in̅ r̅ε̅y̅ y̅i̅e̅e̅r̅, j̅e̅k̅ε̅ η̅o̅ak̅ k̅ā̅ p̅ō̅m̅ y̅i̅ē̅e̅r̅i̅ d̅a̅η̅ r̅ε̅w̅ ti te k̅ε̅ luot mi diit: Le-ca-eum, wii dhuulā Ko-rinth; k̅ε̅n̅ε̅ Th̅ε̅n̅-k̅e̅r̅i̅a̅, wii dhuulā tharōn.

Ke γ̅ō̅ō̅ ε g̅u̅a̅th̅ mi g̅o̅aa k̅ε̅ n̅y̅ε̅-g̅a̅th̅ c̅ε̅ Puol̅ jak k̅ā̅ γ̅ō̅ō̅ b̅ε̅ l̅ā̅t̅ ε̅ la ram la kem̅e̅ni̅ a̅ y̅i̅ε̅th̅ p̅i̅n̅y̅. D̅u̅n̅d̅ε̅ γ̅ō̅ō̅ r̅i̅a̅η̅ l̅ā̅ Ko-r̅i̅n̅th̅ (min̅ k̅ō̅ō̅η̅ k̅ε̅ r̅i̅a̅η̅ A-th̅ε̅n̅) tee k̅ε̅ rik̅ ti̅ η̅u̅a̅n̅.

Pal kuthni gueyni k̅ε̅n̅ε̅ Leer ci k̅ε̅n̅ r̅ε̅ε̅k̅ th̅i̅ā̅η̅ k̅ā̅ c̅ε̅ c̅u̅a̅ c̅i̅a̅n̅d̅i̅ε̅n̅. R̅i̅w̅ ruacni Puol̅ tin̅ c̅ε̅ g̅o̅ar̅ J̅i̅ Ko-rinth̅ c̅ε̅ j̅ε̅ γ̅o̅n̅ ε̅n̅ γ̅ō̅ō̅ b̅ε̅ rik̅ titit̅ th̅uk̅, rik̅ tin̅ ci cop̅ r̅ε̅y̅ Luak̅ Kuoth̅.

JĪ KŌ-RINTH

"Kε wäär kεl cu Kuäär ni Yecu ruac kε Puol kε nyuuth wëë i, '/Cu dual, duunde yöö ruacni kä /cu bit' " (Lät 18:9)

Cu JĪ Juudh tin tä kä Ko-rinth ruac in latde lök, kä cu ken Puol jak kä jien guaath pälä kε buom kä cue mat kε Jur cu took dhör in thieek kε guaath palä (Lät 18:4-7).

“cian jiaäk ee ce neen rey juri, kene thiel luthä kene kuethni mee ce jek kä JĪ Juudh, cue je moc kε jiath loaac mi diit rey yiëëkä. Cue tä kε diw kε pel in xone xöö be Luak Kuoth lat kε kuak tin ce jek en guaath emi” (EGW Lät Jaakni p. 250).

Kε jen guaath emo, cu Yecu ben kä je kε nyuuth kε wäär kε xöö be Puol com kε xöö be wä kε wä nhiam kε lat in ce took rey JĪ Ko-rinth, kä cue je jak kä nace je en xöö bi ney ti nuan ruac in latde nhok (Lät 18:9-10).

Cu nyuuth ε me je jak kä bum, kä cu Puol tä kä Ko-rinth kε ruon kecu nuth (Lät 18:11). Kε joak, cu JĪ Juudh Puol nan nhiam Luok (Lät 18:12-13). Kε guaath ee jien kε je kä Ko-rinth, ce Duel Kuoth mi diit yiath piny (Lät 18:18).

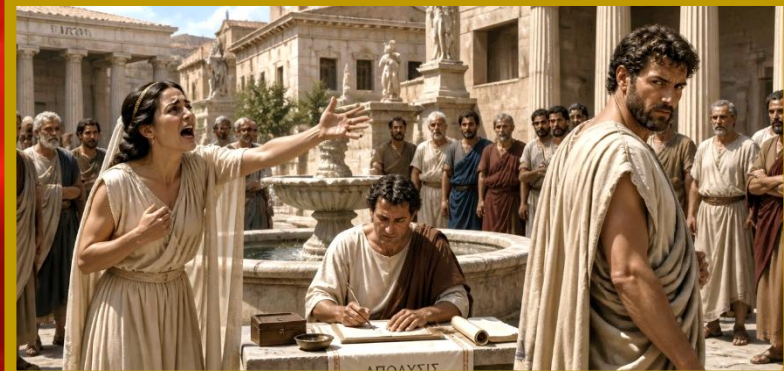
WARGAKNI TIN Wä Kä Ji KO-RINTH

“Ke xöö caa je lar xä ke kuidun dämaar, ε ji Ko-lo-i, en xöö tä yen ke rol kamnikun” (1 Ji Ko-rinth 1:11)

1 Ji Ko-rinth 1-6

Caa je lat je ε ji Ko-lo-i en xöö tä rik ti nuan thin rey Luak Kuoth, cu Puol ke com ke kuidien: dääkni ke buon, cian tōcä mi guac ke Ruac Kuoth, nakanam; kene cian tōcä wutdä kene ciek ke yiow.

1 Ji Ko-rinth 7-16

Cuu ji goal Ko-lo-I je nöön wargakni ti tä ke thiecni ti nuan bä rey Luak Kuoth ke kui njaani tin ci Puol ruc ke kuidien cetke: Kui kuen; dak mään; /thiel kuen; kuan tin laa kam ke kuth guäy; taa cienä palä; läatni mucni yiëekä; kene jiec lith.

2 Ji Ko-rinth

Neme ε jen wargak in rewde min caa gan, ε cän ni mee ci wargakni ti kon ti nuan gor (don goreke ke kor kä mee ce wargakni dan rew ε ti gor kie don gore ke kaamdien). Cue Ji Ko-rinth tiet ke duop in ci ken than rikni thuk ke je, kä ce ke com bä ε lon en xöö dee ken xow guic ke rey Thukni Kuoth tin gow, ke xöö dee ken taa cienni tin thieek ke ke kä guic ken ke woc reydien.

“Nan Ruac Kuoth rey rekni tin dit /caa je bi päl ke kui ciēnä nyuäänä naath, thiel läthä thukä guathde, cian jiaäk naath, min caa col ni ke en yöö bi ken ε rut guath in lätken naath thuk tethkäloaac ke kui känä. Bi Kuär ni Kuoth löcde tæeth ke laat to to tin latke ruacde mee ce kam Jäakde ni Puol kä Ko-rinth ee ci thian ke dueer: “/Cu dual, duunde yöö ruacni kä /cu bit, ke yöö taä keel ke ji. Thile ram mi bi ji moc riäk, ke yöö taä ke ney ti nuan en wic emε.” Lät 18:9,10... [...] Rey rekni diaal, ε cän cetde ke mi ci ken thian ke cian jiaäk kene dueer, not tee ke naath ti mi ci ken njic in thuok jek dee ken rödien njec ke yöö bi ken ε ji koar Yecu. Mi caa bathdori cop ke thuok känä kä caa ke böth dee ken Kriho nhok ε la käändien”

EGW (Gook kene Kuär, p. 277)